

ARCHA

7
2010

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Téma tohoto čísla: Žijeme uměním, tvoříme, skládáme, hrajeme...

Fotogalerie Archy

Masopust v Roztokách u Prahy,
žonglérská skupina MixTrix ze sdružení Roztoč,
foto Josef Mírovský

Tvoříme, zpíváme a hrajeme, i když nejsme umělci

Často si pokládám otázku, jaký způsob trávení volného času je pro děti nejlepší. Asi nemá smysl příliš diskutovat o tom, že je třeba dnešní děti co nejčastěji – a teď s trochou nadsázky – vytáhnout ven od počítačů do reálného světa. Ale jak na to? Jaká aktivita je nejvhodnější? Skoro se chce říct jakákoliv – hlavně, když budou využívat svůj volný čas nějak aktivně a účelně.

Já osobně dávám přednost všestrannosti. Myslím, že děti, zvláště v mladším věku, by měly „ochutnat“ aktivity z co nejširšího spektra činností. Vždyť se vzděláním je to podobné: nejdříve všeobecný rozhled a teprve časem možnost specializace. Proč by to nemělo fungovat i u volného času? Trocha sportu, příroda, něco rukodělných činností, ale i kultura a technika... Prostě si myslím, že i ve volném čase by mělo jít o všeobecný přehled – a často i takový, který ve škole děti nedostanou.

A jak je to s uměním? I tady se zřejmě potvrdí má slova o všestrannosti. Je pravdou, že u uměleckých činností platí více než kdekoli jinde, že bez alespoň

minimální špetky talentu to prostě nejde.

Ale v oddíle je to jiné... Jasně si vzpomínám na ostych svůj i některých dalších spolužáků v hodinách hudební výchovy, kdy jsme byli nuceni zpívat před celou třídou, i na výtvarnou výchovu, kde většina z nás zrovna nevynikala.

Ale v oddíle je to jiné... U táborového ohně v kruhu party kamarádů je jedno, jestli vedle sedí oblíbená kamarádka, jestli kluci mění vlivem věku hlas nebo jestli nemají zrovna hudební sluch... Ještě nikde jsem neviděl s takovým nadšením a bez přílišného ohledu na kvalitu zpívat kluky i holky (a ty první speciálně) jako u táborového ohně nebo na oddílových výpravách a schůzkách. Prostě to k nim patří, což je dobře...

V organizacích, jako jsou třeba Folklorní sdružení ČR, Dětské umělecké studio Milevsko, Klub přátel umění nebo celá řada dalších, je to vcelku pochopitelné, protože mají umění a činnosti s ním spojené vlastně už v názvu, jsou jejich odborností. U všeobecně zaměřených oddílů nejrozličnějších organizací jsou spíše okrajovou záležitostí, ale já jsem moc rád, že ne zcela opomíjenou.

Už jsem psal o zpěvu. Ale rukodělné aktivity jsou na tom podobně. Proč by si kluci v oddíle nemohli vyzkoušet, výrobu

vánočních ozdob, namalování kraslice, kožený náramek...? Rozhodně to není záležitost jen pro holky ve výtvarných kroužcích. Jednak můžeme děti seznámit s celou řadou starých národních tradic, a jednak v nich rozvíjíme zase další část jejich osobnosti a naučíme je další dovednosti.

Učíme děti znalostem z přírody a táboření, týmové spolupráci, slušnému a čestnému chování. Umění a vnímání krásy do tohoto výčtu rozhodně patří.

Pokud jste – tak jako já – v řadě uměleckých a rukodělných aktivit začátečníky, vyzkoušejte něco třeba na „cévévčetně“ (CVVZ čili Celostátní vzájemná výměna zkušeností, pozn. red.). Tvůrčích dílen tam bude na program určitě dostatek. Koukněte se, vyzkoušejte a pak do tajů umění zasvěťte děti v oddílech. Podle mého názoru to neodmyslitelně patří k všeobecnému rozhledu a „základnímu vzdělání“ každého člověka. Nehledě na to, že vyzkoušet se má (skoro) všechno...

Zkrátka: tvořte, zpívejte a hrajte... I když nejste umělci... Stojí za to a děti vám budou vděčné.

*Jan Burda
Autor je mj. předsedou
O. s. KADET a předsedou Rady
děti a mládeže kraje Vysočina*

ilustrační foto Středisko Radost

Zpravodaj ČRD M o výchově
a využití volného času dětí a mládeže

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno
Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

Graf. úprava a sazba Michala Rocmanová, akad. mal.
Tiskne Studio REFOS, Praha
Fotografie z archivů členských sdružení ČRD M
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF

Vychází 8 x za rok. Toto číslo vyšlo v listopadu 2010
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není
určena k prodeji.

Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF
najdete na adrese <http://www.crdm.cz/archa>

O jedné dračí slavnosti – příběh Letního domu

V dalekém kraji za mohutnými horami a ještě mohutnějšími řekami, na Zlatém vrchu žije prastarý dračí rod. Každý rok jeden z draků vyráží do našich krajín, aby zde našel ženu svého srdce a gusta. Letos přišla řada na draka Draka. Od svých přátel slyšel o krásných děvčích, které sídlí ve Skalách a okolí. Usadil se u Tvrzského rybníka a začal svým ohněm a funěním strašit místní lidi. Ti, netušíce důvod toho, proč se drak Drak usadil právě zde, sehnali nejudatnější rytíře z blízkého i dalekého okolí, aby se s drakem Drakem utkali. Mnoho z nich zahynulo v dračím ohni, až jeden chrabrý a hlavně chytrý bojovník jménem Zoro Zorák před soubojem dal s drakem Drakem řeč. Z hovoru vyplynulo, že Drak je celkem přátelský tvor a že přiletěl proto, aby zde našel ženu svého gusta a srdce. Hledá krásnou ženu, která hodná je a kolem plotny se ometat umí. Teď čeká, až za ním nějaká taková přijde. Zatím však přicházejí samí chlapi po zuby ozbrojení. No a popravdě už mu dochází trpělivost a jestli prý do sobotního večera žádná nedorazí, srovná Skály včetně okolí se zemí.

Příběh o Drakovi hledajícím princezny se stal rámcem pro třetí ročník slavnosti Draci ve Skalách, kterou pořádají občanská sdružení Letní dům, Švagr a Polárka ve spolupráci s dětským domovem v Písku. Cílem slavnosti, která si právem k názvu připojuje slovo komunitní, je propojit dětský domov s lidmi žijícími v obci Skály

nedaleko Protivína. Zde od roku 2005 žije jedna rodinná buňka píseckého dětského domova.

Koncepce slavnosti vychází z dlouhodobé zkušenosti pracovníků Občanského sdružení Letní dům s přípravou obdobných komunitních slavností v dětských domovech (slavnost Kolem kašny v Radeníně v letech 1999-2006 a Andělská slavnost v Krompachu od r. 1999). „Naší snahou je nabídnout dětem a veřejnosti pestrý program, ve kterém dojde k přirozenému setkání dětí žijících v ústavu a veřejnosti, kte-

rá je často svazována předsudky a obavami z neznámého spíše než nebezpečného ústavního prostředí,“ přibližuje smysl slavnosti její koordinátor Jan Vrzáček.

„Stálíci slavnosti jsou divadelní představení, koncerty a hostina. Letošní přípravy slavnosti Draci ve Skalách byly hodně ovlivněny podněty ke zlepšení z předchozích dvou ročníků. Změnili jsme dramaturgii programu, tvořivé dílny přesunuly na pátek před začátkem slavnosti a obsahově jsme je zaměřili na průvod obřích masek. To, že průvod draků dostane šmrnc, pokud ho oživí příběh, jsme přejali od Divadla Continuo. Stejně tak jsme se podle nich naučili dělat loutky,“ doplňuje Zuzana Nápravová z Letního domu.

Dva dny před slavností začalo patnáct dětí spolu s hlavním vychovatelem dětského domova v Písku a pracovníky a dobrovolníky z Letního domu tvořit draka. Kára, přepravky na jablka, balící papír, roury na vzduchotechniku, bambusové tyče, pletivo a spreje daly vzniknout obludě veskrze hrozné. Její vzezření ještě umocnil kouř linoucí se z chřtánu každé z tlam. K ovládnutí draka bylo potřeba nejméně pěti lidí.

Když se ostatní děti z dětského domova dozvěděly o nebezpečí, které potkalo Skály, pustily se pečení buchek a do přípravy princezen. Inspiraci pro tvorbu krosnových loutek, které se nosí na zádech a mají pohyblivé obě paže,

jsme našli v představení Finis Terrae Divadla Continuo.

Moderátor průvodu Martin Zborník ze sdružení Švagr vystupoval v roli bojovníka, který k drakovi přivádí princezny. Výběr nevěsty ze čtyř princezen vedlo k hádce dračích hlav. Každě

hlavě chutnaly jiné buchty, tak si nakonec drak vzal všechny čtyři. Oddala je Starostka Skal, paní Pavla Poláčková. Byla to její vůbec první svatba a hned takto pohádková. Cestou na satební hostinu ještě drakovi, princeznám a početnému průvodu zahrála písň z pohádek kapela Řez dřevem a divadlo Já to jsem pohádku o Pinocchiově. Slavnost byla jedinečná také vystoupením afro-české vokálně instrumentální kapely Nsango malam, hrající tradiční hudbu z Konga a Angoly. Po hostině, kterou na komunitních slavnostech Letního domu pořádá společnost Sodexo, se Drak i s princeznami rozloučil a zmizel v dýmu a záři ohňostroje.

Draci ve Skalách se za tři roky staly součástí kulturního života jihočeské obce. Mezi návštěvníky se šeptalo, že něco podobného ještě nezažili, a tak se jejich věhlas šíří v okolí. Díky propojení příběhu, umění, zábavy a tvorivosti jsou děti a jejich obří masky přizvány do masopustního průvo-

du. Jsme rádi, že se daří spolupráce dětí a pracovníků dětského domova, neziskových organizací, vedení obce i konkrétních místních lidí.

Více na www.letnidum.cz

Martina Veselá
foto archiv autorky

Folkový kvítek 2011 hledá nové talenty

**KVĚT – sdružení klubů dětí
a dětských domovů v ČR
vyhlašuje již 20. ročník národní
autorsko-interpretací soutěže
pro děti do 18 let**

**v žánrech folk, folk-rock, country, bluegrass
gospel a trampská píseň.**

Přihláškou do soutěže je zaslání nejméně tří
autorských písniček na adresu:
KVĚT, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1,
nebo e-mail: jiri.hopp@hvezdynavltave.cz.

Podmínky soutěže a přihlášky jsou ke stažení na
www.folkovokvitek.cz.

Národní finále se koná 14. května 2011
v přírodním divadle na Konopišti.

**Na účastníky finále čekají hodnotné věcné
ceny, absolutní vítěz obdrží kolo od firmy
AUTHOR.**

Múzy lidové písně v Domě armády Praha

Dvoudenní svátek lidové písně v podání dětských talentů zahájil v našem hlavním městě Praze dne 8. října koncert Zpěváček – Slávik 2010.

V Domě armády Praha (DAP) se na něm představily skutečně špičky současného „pódiového“ folkloru – na jedné straně Brněnský rozhlasový orchestr lidových nástrojů a Orchester lidových nástrojů VUS Ondráš Armády ČR, na druhé straně vítězové celostátních soutěží dětských zpěváčků lidových písní v Česku a na Slovensku – Zpěváček 2010 a Slávik Slovenska 2010. Spolu s nimi se na pódiu Vojenského klubu DAP představili i jejich zahraniční hosté – zpěváčci z Běloruska, Bulharska, Indonésie, Rumunska a Srbska.

Na dvě stovky hostů a posluchačů večerního koncertu si vyslechly čtyři desítky lidových písní, které do ucelené, hudebně i pěvecky okouzující kompozice „poskládali“ Aleš Smutný a Jiří Mottl. Neopakovatelnou, myšlenkově i obsahově čistou atmosféru večerního koncertu, prosyceného lidovými písněmi o touhách a vášních lidských srdcí i myslí umocnily perfektní výkony obou doprovodných muzik a jejich primášů – Františka Černého a Lubomíra Graffeho. Měřeno slovy režiséra večera Čestmíra Komárka, koncert plně potvrdil slova Jaroslava Juráška, zakladatele VUS Ondráš, který kdysi řekl: „Lidová píseň je vypravěčem, básníkem

vyjadřující poeticky krásu, čas, radost, smutek i štěstí... Kolik existuje lidských osudů, vztahů, ze kterých se lze vypovědět, vyzpívat jen v písni.“

A jak hodnotili večer muži, kteří se o něj – obrazně řečeno – „zasloužili nejvíce“? Předseda Folklorního sdružení ČR Zdeněk Pšenica: „Neznám nic radostnějšího a povzbudivějšího, než slyšet dětský zpěv. Názory, že dnešní děti a mladí lidé si už sami nezaspívají, chodí se sluchátky na uších, pasivně poslouchají moderní hity, české lidové písničky už ani neznají, nás mohou znepokojovat, ale naštěstí neplatí obecně. Stejně jako katastrofické scénáře, které mluví dokonce o tom, že lidová kultura nepřežije, lidové písničky vymizí. Kdo se jenom trochu setkal se soutěží

Zpěváček, takovou obavu nesdílí. Tuto celostátní soutěž dětských interpretů lidových písní pořádá Folklorní sdružení ČR již 16 let a každým rokem se do ní přihlásí tisíce dětí po celé republice.

Obdobnou zkušenost mají i naši sousedé se soutěží Slávik Slovenska. Její patron Peter Dvorský byl před několika lety otcem myšlenky představit ty nejlepší z „líhně“ českých Zpěváčků a slovenských Sláviků na společném galakonzertu. Upřímná radost ze zpěvu, bezprostřední projev a hlavně vynikající interpretační úroveň účinkujících dětí nadchly diváky prvního společného vystoupení tolik, že z těchto koncertů vznikla nová krásná tradice. Postupem času jsme začali zvát k účasti i dětské talenty z dalších zemí. Myslím, že dnešní večer byl nádhernou oslavou nejen české, moravské, slezské a slovenské lidové písně, ale i lidové písně kdekoli

v Evropě i ve světě. A nejen jí, ale i jejich neznámých tvůrců i současných generací interpretů.“

Koncerty pořádají Folklorní sdružení (FoS) ČR ve spolupráci s Českým rozhlasem, MČ Praha 11, TOP Hotel Praha, DAP a Vojenským uměleckým souborem Ondráš Ministerstva obrany ČR s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva kultury ČR.

Kazimír Jánoška, FoS ČR
Autor je šéfredaktorem
časopisu Folklor
foto Jiří Janda

Sdružení Roztoč: „Kolotoč umění a tradic“

U nás v Roztoči v Roztokách žijeme uměním, tvoříme, skládáme, hrajeme si po celý rok. Každý si najde to své.

Rádi malujete, kreslíte, tvoříte z hlíny? Pak jsou tu pro vás výtvarné kroužky a kurzy. Pro děti od tří do patnácti let nabízíme Ateliér JoE, který svou tvorbu úspěšně reprezentuje na celostátních i mezinárodních výtvarných soutěžích, dále výtvarné dílny Sýkorka, Semišová myš a Keramika. Květinový klub je určen (nejen) pro ženy a dívky každého věku. Z řezaných či suchých květin se naučíte vytvářet kytice a květinová aranžmá. Při šálku čaje si popovídáte a odpočínáte.

Vedle pravidelných setkání nabízíme příležitostně tvořivé dílny. Letos jsme kromě tradičních dílen lampiónových a masopustních připravili pro malé i velké vikendové kurzy mozaikování.

Raději se vyjadřujete pohybem? Pak jsou tu taneční kroužky a kurzy pro děti a dospělé. Děti v kroužku Po špičkách tančí nejen rády, ale i dobře. O tom svědčí řada ocenění v celostátních soutěžích.

Vyznavači hudby u nás hrají na kytary, flétny, africké bubny.

Nabízíme i kurzy dalších zajímavých oborů – žonglování, fotografování, dramatickou výchovu, angličtinu pro nejmenší atd., atd.

Při sdružení Roztoč působí tři

umělecké soubory, které svou činností obohacují kulturní dění v regionu i za hranicemi naší země. Nezávislé profesionální Divadlo Tichý Jelen, žonglérská skupina MixTrix a pěvecký sbor Local Vocal.

A co dál? Každé společenství nejvíce stmeluje tradice. Společné prožívání, společná radost. Tradice, které respektují člověka i přírodu. Proto v Roztokách pořádáme lidové slavnosti. Každé akci předchází společná příprava – větší výtvarné, divadelní a hudební tvořivé dílny, které doplňuje pestrá paleta dobrovolnické práce mnoha pomocníků.

Největší akcí je masopust v Roztokách a Ůněticích. Díky svému bohatému pojetí je známý i za hranicemi města a každoročně jej navštíví kolem 2000 účastníků. Pestrý rej vlastnoručně vyrobených masek, živá hudba, masopustní dobroty, to vše vytváří neopakovatelný ráz akce.

Masopustu předchází období Vánoc, Adventu a další tradice – Svátek světél, Adventní koncert, Vánoční trhy, kde děti prodávají svá rukodělná originální díla.

Před Štědrým dnem inscenujeme Živé jesličky. Průvod zpívajících andělů přechází od školy ke kostelu sv. Jana Křtitele, kde se zpěvem i slovem společně klaníme Ježíškovi, a po závěrečném vínšování si lidé do svých domovů odnášejí živé světlo betlémské. Jen se letos přijedte podívat a třeba příští rok připravíte Živé jesličky ve vašem městě, ve vaší vesnici.

Věříme, že společná tvorba, setkávání a prožívání tradičních slavností utvářejí radostnou a blízkou sousedskou pospolitost, ve které se dobře žije dětem i dospělým.

Jitka Čechová, sdružení Roztoč
www.roztoc.cz
foto Josef Mírovský

Skupina Stát ČRDM u ministra školství

Pracovní skupina Stát má za sebou sérii politických schůzek. Během tří říjnových týdnů jsme navštívili šéfa rozpočtového výboru ing. Pavla Suchánka (podpořil naši snahu o korektnější úpravu smluv o nabytí majetku po bývalém SSM), předsedkyni parlamentního výboru pro vzdělávání a kulturu, docentku Annu Putnovou (i u ní jsme se setkali s pochopením pro to, že zmíněné smlouvy jsou pro naše spolky neférové). Debatovala s námi i o klesající podpoře neziskových organizací a přislíbila v této věci angažmá.

Schůzce s ministrem školství Josefem Dobešem napomohl kontakt, který jsme s ním navázali ještě před volbami, schůzku bylo možno domluvit okamžitě.

Hodina, kterou nám ministr v Poslanecké sněmovně věnoval, byla více než užitečná. Pan ministr Dobeš se ztotožnil s naprostou většinou našich podnětů. Nechal si například vysvětlit, proč není možné nahradit beze zbytku „české“ peníze prostředky evropskými, jakkoliv i ty jsou pro nás milé a vítané.

Má pochopení pro to, že úbytek prostředků na klubovny, volnoča-

sové aktivity, tábory, vydávání časopisů či mezinárodní výměny ve sdruženích nebude zřejmě možné nikdy dohnat přísně účelovými penězi z EU, jakkoliv se bude snažit o „šablony“, díky kterým by měly evropské peníze dotéci i do našich sdružení poměrně méně komplikovaným způsobem, než je tomu nyní. Seznámili jsme ministra s našimi podněty ohledně dotační metodiky – a opět, reago-

val vstřícně, slovy, že stejně jako nemůže být státní maturita připravována bez učitelů, musí být spolky zastoupené Českou radou přítomny přípravě metodiky, která se jich bytostně týká.

Slíbil, že iniciuje vznik pracovní skupiny, která bude kromě této problematiky řešit i faktický význam titulu Organizace uznávaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží. Ministr byl nemile překvapen naším sdělením, že ani po letech udělování tohoto titulu nemá pro spolky jiný než čistě symbolický význam – slibované benefity v podobě menšího papírování či zaručeného přísunu alespoň jisté části státní podpory v praxi nikdy nenastaly.

Pochopení vyslovil i pro tezi, že by ČRDM měla být znovu zastoupena ve výběrových komisích, a to jak při administrování evropských prostředků, tak i ve výběrových komisích v programech Sdružení, Investice atd.

Ministr školství vyslovil názor, že si dovede představit krátký opravný termín v případech, kdy sdružení mírně pochybí v dotačním řízení, například tím, že opomene dodat jednu z příloh či podobným způsobem, který je možné v přesně daném termínu napravit. Obdobné je to například

u řady projektů sanovaných z evropských dotačních prostředků.

Jakkoliv jsme v neformálním a věcném hovoru šli „na tělo“, pan ministr se projevil jako rychlý a věc řešící šéf. Obratem, faktickým pokynem svému aparátu, například zareagoval na náš podnět, že mnohé materiály zůstávají v „kolečku“ ministerstva příliš dlouho a partneři – v tomto případě naše spolky – nejsou schopni pak ani při nejlepší vůli dodržet termíny, které slíbí ministerstvu, smluvním partnerům atd.

Ministr se o naši problematiku živě zajímal a požádal nás, abychom ho v dohledné době informovali, jak se věci vyvíjejí a k jakým změnám došlo. To jsme rádi slíbili.

Bezprostředně po schůzce se šéfem resortu jsme s výsledky jednání seznámili i paní ředitelku Janu Heřmanovou, která uznala, že některé věci je v budoucnu možné změnit, a vyjádřila našemu konání podporu.

Aleš Sedláček, Tomáš Novotný

Schůzky absolvovala pracovní skupina ve složení Aleš Sedláček, Josef Výprachtický, Tomáš Novotný, schůzku s šéfem poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové připravuje v nejbližší době Petr Halada.

Členové pracovní skupiny ČRDM „Stát“ Tomáš Novotný a Aleš Sedláček v rámci schůzek s poslanci navštívili také předsedu rozpočtového výboru Ing. Pavla Suchánka.

Z jednání s předsedkyní sněmovního výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Doc. RNDr. Annou Putnovou, Ph.D., MBA

Zasedla komora mládeže

Komora mládeže, poradní orgán ministra školství, se pod předsednictvím náměstka p. Jana Kocourka sešla v úterý 2. listopadu 2011. Jednání navázalo na předchozí setkání s ministrem školství p. Josefem Dobešem.

Přítomní zástupci spolků Petr Halada, Tomáš Novotný a Josef Výprachtický informovali o obsahu pracovní schůzky s ministrem a požádali náměstka Jana Ko-

courka, zda by mohl rozjednanou problematiku, která spadá do jeho sekce, takřkajíc uvést v život.

Pan náměstek se vyjádřil v tom smyslu, že souhlasí s opětovným přizváním zástupců národní rady do komisí hodnotících projekty. Souhlasil také s tím, aby vznikla pracovní skupina, která se bude v rámci odboru mládeže zabývat metodikou a která dá faktickou náplň statutu *Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi*

a mládeží. Jistou skepsi vyjádřil pan náměstek k možnosti posílit pro rok 2011 prostředky určené pro spolkovou činnost podporovanou odborem mládeže MŠMT.

Komora, které se dále zúčastnila paní náměstkyně Eva Barboňová, ředitelka odboru Jana Heřmanová nebo šéf NIDM Jiří Veverka, se dále věnovala přehledu organizací, kterým výše zmíněný titul ministerstvo pro rok 2011 uděluje.

Novinkou je, že organizace, kterým se z (převážně) formálních důvodů nepodaří letos titul získat a splňují náročná kritéria, mohou znovu požádat za rok.

(ton)

O vzdělávání zdravotníka zotavovací akce

6. října 2010 se v kanceláři ČRDM sešla pracovní skupina pro zdravotní legislativu, tvořená dobrovolníky se sdružení dětí a mládeže, jmenovitě pak MUDr. Petr Turek – ČTU, MUDr. Robert Pleskot – Prázdninová škola Lipnice, Stanislav Vlk – Děti bez hranic, MUDr. Pavla Libicharová – Junák, Ing. Jaroslav Biolek – Duha, Mgr. Kateřina Kopřivová – Pionýr.

„Tábornická“ sekce, bude společně s hygieniky pracovat na výkladu vyhlášky, jejím vyhodnocování a případných dalších novelizacích. Sekce „záchrannářská“ by pak tvořila legislativní návrhy, vedoucí ke vzdělávání laiků i profesionálů, pracujících s dětmi a mládeží.

Konkrétně jsme řešili návrhy členů skupiny na obsah vzdělávání zdravotníka zotavovací akce, povinný obsah lékárníčky, dobu nutnou k obnovení zdravotnického kurzu i legislativní podmínky pro získání akreditace pro školení táborových zdravotníků.

Na dalších zasedáních bychom se chtěli potkávat i s partnery z Ministerstva Zdravotnictví. Činnost skupiny inicioval také hlavní hygienik a náměstek

ministra MUDr. Michael Vít a MUDr. Jaromír Hrubý, ředitel odboru ochrany veřejného zdraví. O výstupech budeme průběžně informovat.

*Aleš Sedláček, předseda ČRDM
foto Lucie Celbová*

Fotosoutěž: Podzimní návrat na letní workcampy

Ve čtvrtek 7. října připravila Duha vyhodnocení fotosoutěže dobrovolníků, kteří se letos účastnili workcampů. Dobrovolníci byli požádáni, aby zaslali fotografie ze svých letních aktivit ve světě i v České republice, a to na téma: jídlo, zábava a práce.

Šárka Bimová: Sleeper (1. místo)

Ondřej Čermák: Barevná zeď

Večírek, na kterém se sešlo kolem 30 dobrovolníků, aby se podělili o své zkušenosti, vtipné zážitky a nezapomenutelnou atmosféru, kterou zažili o prázdninách, proběhl v Praze v pohybovém studiu a kavárně Skok.

Vítěze z nominovaných účastníků vybrali přítomní dobrovolníci a královnou fotografů tohoto večera byla Šárka Bimová, která si domů odnesla diablo a duhové tričko. Na dalších zasloužených místech na stupních vítězů se umístili Ondřej Čermák a Petra Vojtíšková. Každý odcházel s deskovou hrou a tričkem od Duhy. Po hlasování dobrovolníci sledovali krátké animované filmy studentů VŠUP, dlouho si povídali a dali si také ovocno-čokoládové fondue.

Pedro Pires a Jana Šoupalová

Petra Vojtíšková: Ju sung

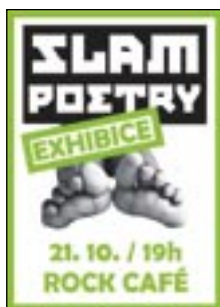
Pár slov o workcampech Duhy

Nabídku aktuálních možností najdete na webových stránkách www.duha.cz – jde o zajímavé projekty, na kterých jsou volná místa pro dobrovolníky. Jedná se o projekty mimo hlavní (letní) sezónu. Přihlašování na tyto workcampy je možné během celého roku, takže vybírejte, posílejte, přihlašujte..! (Výběr workcampů je od Islandu po Nigérii, od ekofaremu po práci s dětmi). Výběr dobrého workcampu je první krok ke skvělým zážitkům. Workcampy se konají téměř po celém světě. Je možné si vybrat z 94 zemí Evropy, Asie a dalších obydlých kontinentů.

(Zdroj: internetové stránky Duhy)

Slam poetry – znovuobjevená síla slov

Brána, Pro-Rock, Políbek múzy, Kukla – názvy tradičních kulturně – soutěžních akcí členských sdružení ČRD, které ilustrují, že jsou s nejrůznějšími druhy umění víc než za dobře.

Nejspíš se na žádné z nich ještě slam poetry neobjevila, a to je jistě škoda, protože je to v ČR relativně nová a neokoukaná umělecká scéna, která svou neformálností jako magnet přitahuje mladé lidi z nejrůznějšího prostředí. V publiku exhibice slam poetry, která proběhla v 21. října 2010, jsem mimoděk vyslechla rozhovor dvou pravděpodobně mimopražských studentek o tom, že jedna z nich konečně objevila „pravý“ skautský obchod v Praze.

Proč jste o fenoménu slam poetry neslyšeli, i když přišel do českých zemí z USA zhruba před osmi lety? Pokud pocházíte z Prahy, tak možná i proto, že srdcem českého slamu je Brno, kde sídlí také občanské sdružení Fléda, které zaštiťuje celou postupovou soutěž slamerů přes regionální kola až po každoroční celostátní finále o mistra České republiky.

Po úspěšné jarní exhibici v Rock Café se organizátoři rozhodli založit tradici pořádání, aby také pražské občanstvo mělo možnost vidět své oblíbené „borce“ v tomto klubu alespoň dvakrát ročně. Slovo „borci“ není v tomto případě ani v českém pojetí nadnesené, protože to, v čem

Publikum v Rock Café

odvážní mezi sebou soutěží, je poezie naživo.

Kdo by nevěřil, že na poezii v takovémto tvůrčím podání nemohou chodit davy, podivil by se tomu, že se začínalo kvůli frontě před klubem o půl hodiny později a sedělo se všude a na všem, na čem se dalo, poslední přichozí už jen stáli...

Odměnou jim byla skutečná česká špička, jejíž představitelé jsou schopni přivážet ocenění také ze zahraničních soutěží, např. z Německa¹, kde je slam poetry masově populární. Znamená to, že jsou schopni doslova ovládnout další jazyk natolik, aby s ním mohli publikum donutit se smát, nedýchat, nechat se úplně unést „příběhem slov“.

Slamerka Monika Serbusová

Jan Jílek, mistr ČR 2008

o kterém nevíte, kam vás zanesou. Ve dvou kolech se prostřednictvím pětiminutových výstupů utkali: BIO MASHA, Jan Jílek, Bohdan Bláhovec, René Jahoda, Mruczivák, Monika Serbusová, Cyril Kaplan, Ondřej Lidický. Každý z nich naprosto osobitým stylem naplnil pódium a celý prostor slovem. Teatrum vagabundi, tak nazval svět slamu jeden z přítomných slamerů. Vítězem se stal borec z Plzně Mruczivák, který ve svém slamu rozpracoval mimořádně vtipným a trefným způsobem téma komunálních voleb.

Ještě pořád si říkáte, že nevíte úplně, jak slam poetry vypadá? Určitě už věříte, že je to o něco zajímavější, než předčítání či recitace poezie, jak si je pamatujete ze základní školy. Podívejte se tedy na www.slampoetry.cz nebo www.facebook.com/slampoetry a hlavně: musíte to přijít zažít na vlastní kůži.

Michaela Přílepková
foto autorka
a Christina Frankenberg

O co tedy ve **slam poetry** jde? Především o veřejnou interpretaci vlastního textu, která má m.j. za úkol získat si přízeň přítomného publika. Výrazovými prostředky se tak pro slamera stává jeho vlastní text, rytmika, rýmování a členění textu, poloha hlasu, mimika, pohyb těla, ale třeba i beat box, vtip nebo improvizace.

Za to jej nehodnotí nikdo jiný než publikum, a to jednoduchým bodovým systémem – body 0 až 10, kdy 0 je nejméně a 10 nejvíce. Publikum funguje ve slam poetry jako živý element, je dovoleno a dokonce je žádoucí, aby soutěžící povzbuzovalo nebo naopak dávalo najevo nelibost. Ideálním případem je slamerův výraz, který stojí na pomezí poezie – kvalitního textu a divadla – jeho podání. Důležitá je přitom hlavně komunikace s diváky. Navíc zde hraje roli moderátor, který udržuje atmosféru v publiku a dohlíží na hladký chod soutěže. (Citováno z www.rockcafe.cz)

¹ Rozhovor s Janem Jílkem, který byl nedávno úspěšný na festivalu v Berlíně – <http://www.nekultura.cz/literatura-rozhovor/rozhovor-s-janem-jilkem-o-slamu-a-hre-se-slovy.html>

Čert a Káča, opera pro děti (foto H. Smejkalová)

Národní divadlo tu je i pro děti

Pro někoho může pojem Národní divadlo znamenat historickou budovu, kolem které jezdí denně tramvají, pro jiného matný zážitek z dětství, když ho rodiče vzali na Rusalku nebo Prodanou nevěstu, pro jiné představu tradičního kamenného divadla, kam se chodí z povinnosti s rodiči nebo se školou.

Národní divadlo

Je to vlastně škoda, když někdo vlivem nevhodně zvoleného představení nebo vlivem pocitu, že „se

tam musí“, získá nelibost k nějakému místu, protože pak nevidí druhou stránku věci.

Tak je to možná u mnohých lidí i s Národním divadlem. Ale trouláme si říct, že tomu tak dnes zdaleka není!

Víte, že Národní divadlo není jen ta historická budova se zlatou zahrádkou na střeše, ale že Národní divadlo hraje i na scéně Stavovského divadla (na Ovocném trhu), na půdě paláce Kolowrat (také na Ovocném trhu) a nejnověji i na Nové scéně (ta skleněná budova, které někdo z neznalosti

Louskáček – Vánoční příběh, pohádkový balet (foto R. Sejkot)

říká Laterna magika)? Víte, že v Národním divadle se střídají celkem 4 soubory – opera, činohra, balet a Laterna magika, a kromě nich že na jevištích vystupuje i řada hostů?

Právě tato pestrost nabízí víc, než onu Prodanou nevěstu či Rusalku, i když obě jsou to krásné opery a neprávem jsou někdy haněny coby nudné. Národní divadlo hraje pro všechny generace.

Ty nejmenší potěší třeba odpolední pohádková představení na Nové scéně, balety Zlatovláska či Louskáček – Vánoční příběh nebo opera Čert a Káča. Máte-li raději činohru, zkuste Sněhovou královnu nebo Radúze a Mahulenu, vždyť v obou inscenacích přímo exceluje idol mnoha mladých – Vojtěch Dyk :-)

Radúze a Mahulena s Vojtěchem Dykem v roli Radúze (foto V. Kronbauer)

Rodiče se mohou vypravit na některý z oblíbených oddychových titulů, jakými jsou činohra Cyrano z Bergeracu, opery Figarova svatba či Carmen a balet Labutí jezero a koneckonců i prarodiče v Národním divadle najdou klasickou inscenaci třeba činohry Naši furianti či opery Prodaná nevěsta.

Národní divadlo už dneska není zkamenělou institucí a snaží se vycházet svým stálým i novým divákům vstříc. S Národním divadlem se můžete potkat nejenom v jeho hledištích, ale i třeba na akcích věnovaných dětem a volnému času. Národní divadlo mělo svůj stánek poslední dva roky na Bambirákách, nebo třeba také v ZOO Praha u příležitosti dne dětí.

Zkrátka, nebojte se Národního divadla a přijďte :-)

*Josefina Panenková
sekce marketingu
Národního divadla*

Cenu Přístav 2010, výroční ocenění ČRDM udělované vybraným zástupcům veřejné správy a samosprávy za jejich významnou podporu mimoškolní činnosti s dětmi a mládeží, obdrželo 4. října t. r. pět laureátů.

Jsou jimi 1. náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línek, náměstek hejtmana Karlovarského kraje Miloslav Čermák, starosta Dobříše Jaroslav Melša, starosta Příbrami Josef Řihák a starosta Jaroměře Jiří Klepsa. Mimořádnou Cenu Přístav letos získal primátor hlavního města Prahy Pavel Bém.

Skupinové foto z předávání Cen Přístav 2010 - zleva Jiří Klepsa a Jaroslav Melša; za Romana Líneka cenu převzala jeho manželka, vpravo od ní Miloslav Čermák a Pavla Nováková, která cenu přebírala v zastoupení Josefa Řiháka

Šestkrát Cena Přístav

Laureáty na Cenu Přístav, dle pravidel podávání nominací na toto ocenění, navrhli zástupci občanských sdružení pracujících s dětmi a mládeží nebo zástupci domů dětí a mládeže či středisek volného času. V seznamu letošních navrhovatelů se tak objevila jména např. těchto organizací: Junák – svaz skautů a skautek ČR a jeho 1. středisko Hiawatha Příbram a 2. středisko Clan Hiawatha Příbram, Pionýrská skupina Za Vodou, Česká tábornická unie – turistický oddíl Zlatý List, Krajská rada dětí a mládeže Karlovarska, Český svaz ochránců přírody Puštica či Boii o. s. Cenu Přístav představuje ručně malovaná „trosečnická“ láhev, v níž je uloženo speciální, emotivní poselství.

Všechny přítomné přivítala v Brožíkově síni Staroměstské radnice náměstkyně pražského primátora Marie Kousalíková.

Předseda České rady dětí a mládeže Aleš Sedláček s náměstkyní pražského primátora Marií Kousalíkovou při udělení Cen Přístav 2010 v Brožíkově síni Staroměstské radnice

Upozornila, že letošní předávání cen se koná v místech, kde jsou přijímány nejvýznamnější návštěvy hlavního města Prahy a kde se pořádají důležité akce jak na poli kulturním, sportovním, vědeckém, tak i školském. „Jsem moc ráda, že Česká rada dětí a mládeže přijala pozvání, aby svoji význačnou cenu předávala v těchto prostorách, protože si myslím, že i tato akce sem naprosto patří,“ podotkla Marie Kousalíková. Česká rada vyvíjí podle jejího mínění velmi dobrou činnost. „Stará se o děti, o naši mládež, která má možnost se ve volnočasových aktivitách věnovat úplně něčemu jinému, než se některé děti věnují: Má možnost se dále vzdělávat, získává zručnost a všechno to, co ke svému dalšímu životu bude možná potřebovat a co se ve škole nenaučí – a získává to formou možná trochu jinou než ve škole, ale možná o to více zajímavou a pro ně přínosnou,“ zobecnila náměstkyně pražského primátora.

Na její slova navázal předseda ČRDM Aleš Sedláček. „Mám to štěstí, že mohu být předsedou organizace, která sdružuje na dvě stě tisíc dětí a mladých lidí ve sdruženích dětí a mládeže, pracujících na dobrovolné bázi,“ konstatoval předseda České rady.

Dodal, že na odhodlání, nadšení a schopnosti dobrovolníků – vedoucích – zajistit si volný čas pro práci v těchto sdruženích stojí veškerá jejich spolková činnost.

Aleš Sedláček v této souvislosti dále poznamenal, že Cena Přístav se již stala tradicí. „A my jsme velmi rádi, že sdružení jsou vnímavá ke svému okolí, že každý rok na naši výzvu doručí nominace, z nichž potom představenstvo (ČRDM) vybírá nejlepší laureáty, které potom oceňujeme.“ Předseda ČRDM připomněl, že v minulosti cenu přebírali jako tehdy ještě celkem neznámí starostové nebo úředníci lidí, z nichž mnozí jsou dnes již činní ve vyšších patrech politiky. Aleš Sedláček dodal, že ČRDM se v souladu se svým posláním snaží tyto osobnosti státní správy a samosprávy na místní a krajské úrovni podporovat a jejich osudy „zviditelnovat“.

První místopředseda ČRDM Jan Cieslar závěrem shrnul podstatu udílení Cen Přístav takto: „Smyslem celé naší akce je vyzvednout dobré zkušenosti z obecní, komunální politiky a ocenit ty konkrétní představitele, kteří se zasloužili o neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží a mohou jít tedy příkladem.“

Podvečerní program v Brožíkově síni pak pokračoval krátkým proslavem Jiřího Cívky z Generali Pojišťovny a. s., s níž ČRDM při podpoře činnosti dobrovolníků ve sdruženích spolupracuje. Pak už přišlo na řadu samotné předání Cen Přístav – přítomným laureátům nebo zástupcům těch z nich, kteří se z pracovních důvodů nemohli dostavit a ocenění si převzít osobně.

Jiří Majer, Lucie Celbová
foto Jiří Majer

Důležité je mít jasná pravidla pro všechny

„Jeho práce je založena především na třech pilířích – lidském přístupu, zpětné vazbě od občanů a efektivitě pro společnost.“

Tím se velmi vymyká většině politiků, kteří primárně v takových funkcích sledují vlastní prospěch,“ uvedli k nominaci Dobříšského starosty Jaroslava Melší na Cenu Přístav 2010 zástupci čtyř spolků pracujících s dětmi a mládeží.

Šlo o TOM 19199 Fantan, Mateřské centrum Dobříšek, ČTU–TO Zlatý list a o. s. Nezdi.

Na úvod obligátní otázka: Čím pro Vás Cena Přístav vlastně je? Co pro Vás znamená a co podstatnějšího ze své nominace na ni odvozujete...?

V prvé řadě bych chtěl říct, že jsem byl tou nominací velmi překvapen a potěšen. Cenu vnímám jako určité zadostiučinění nebo poděkování všem, kteří se věnují mládeži a její výchově, ať už ve škole, nebo při mimoškolní činnosti. Jsem vystudovaný kantor, dlouhá léta jsem pracoval ve školství – nejprve jako trenér a učitel, později ve funkci ředitele školy – a posléze jsem se stal starostou města Dobříše. Danou oblast jsem tedy poznal z různých úhlů pohledu: jednak jako člověk, který intenzivně pracoval s dětmi, a jednak jako ten, který k takové práci vytváří druhým podmínky. Myslím si, že je velmi důležité poskytnout potřebný prostor – a nepřekážet. Mnoho nápadů mi zpočátku připadalo neuskutečnitelných a nereálných, ale ukázalo se, že když lidé dostali šanci se o jejich uskutečnění pokusit, opravdu se pak řada z nich realizovala, což potom bylo velmi pozitivně vnímáno. Čili: Cena Přístav je pro mě určitým vyznamenáním i satisfakcí za celou tu dobu, co jsem se pohyboval v oblasti výchovy dětí. Je dobře, že se takové ceny udělují. Protože jde o určitý signál vyslaný k veřejnosti, že si této oblasti někdo všímá, že lidé, kteří se jí věnují, jsou nějak oceňováni – a pro ně samé je to svým způsobem poděkování.

Jste původním povoláním pedagog. Ovlivnila nějak zkušenost učitele Vaše pozdější priority – mám na mysli směr, jímž v čele Dobříšské radnice často

upíráte svoji pozornost, a výběr projektů hodných starostenské podpory...?

Určitě, určitě. Já vždycky říkám, že ti, kteří jdou studovat pedagogickou školu, samozřejmě musejí prokázat jisté znalosti, vzdělání v teorii, ale tím úplným základem všeho je mít rád lidi, mít rád děti a vůbec práci s nimi jako takovou. Myslím, že jsem ve své pedagogické praxi dovedl rozpoznat schopné kantory zapálené pro svoji práci, kteří přicházeli se zajímavými projekty. Často však některý projekt nezapadal úplně do osnov, do plánu a podobně. Myslím si, že prostor k aktivitě má být opravdu nějakým způsobem ohraničen – a v tom prostoru má probíhat ohromný kvas nápadů. Svým založením jsem sportovec a tak vždycky říkám: Ano, život nebo práce, to je taková hra na hřišti: Jsou tu nějaké mantinely, nějaké nakreslené čáry, pravidla. A v těch mantinelech a pravidlech pojďme tvořit: bez faulů, bez „podpásovek“, ale ve velké variabilitě možností. Toho jsem se držel jak ve funkci starosty, tak ředitele školy. Myslím, že se to vyplácí.

V nevyužívaném objektu Dobříšského kina jste poskytl nebytové prostory místnímu oddílu tomíků; podpořil a zaštítil jste jeho projekt Tibetského týdne; aktivně jste podpořil sbírku uspořádanou Mateřským centrem Dobříšek na obnovu hřiště Noemova archa;

o. s. Nezdi oceňuje Vaše nasazení při vzniku nízkoprahového klubu pro mládež... A tak by se dalo dlouho pokračovat. Prosazení kterého z úspěšně realizovaných projektů ve prospěch Dobříšské mládeže bylo pro Vás asi nejnáročnější?

To je velmi těžká otázka. Poněvadž prostě nemůžu říct, že by nějaký projekt byl „top“ a čněl nad všemi ostatními; každý má v sobě jistou výjimečnost... Obdivuji spíš některá sdružení – například občanské sdružení Nezdi, jehož členové myšlenku nízkoprahového klubu vysloveně vydoupali z prachu. Město pomohlo finančně, ale oni do toho šli svým nadšením, řekl bych až naivismem: Vlastně až cestou zjišťovali, co všechno ještě musí zařídit, aby klub mohl vůbec fungovat. Myslím si, že realizaci podobných projektů nejvíce komplikují složitá pravidla daná třeba státem a jeho dotacemi: Co všechno se musí vykázat, potvrdit, donést...! Pro neziskové organizace je to nesmírně zatěžující. Stejně tak TOM 19199 Fantan začal na Dobříši působit teprve před nějakým rokem a půl a za tu relativně krátkou dobu dokázali nastartovat širokou škálu nových aktivit, maximálně spolupracovat se školami, městem atd. Nemluvě o Mateřském centru Dobříše či tábornickém oddílu Zlatý list, kteří se ve městě již delší dobu připravují skvělé akce a přispívají k bohatému společenskému životu. Obdivuji lidi v těchto neziskových organizacích, že jdou – víceméně ve volném čase – za něčím, co od nich vyžaduje vysloveně nasazení druhého pracovního nasazení, kdy musí vyplnit nejrůznější formuláře a dotazníky, a ještě není jisté, jestli vůbec budou nakonec fungovat. A když pak už fungují, čekají zase na peníze, které přijdou třeba i po půl roce. A nemusí ani přijít... Je třeba jim všem jednoznačně poděkovat a sklonit se před nimi, protože takhle mohou jednat jenom nadšenci, kteří mají opravdu zájem o věc, mají rádi lidi a chtějí jim pomoci.

Oplácení nějak občanská sdružení pracující s dětmi a mládeží městu Dobříš jeho péči? Pokud ano, čím? Co je

vlastně tou měnou, v níž neziskovky podporu obce své splácejí?

Bez občana není obec. Bez aktivity lidí, potažmo neziskových organizací, se nic neudělá. Chystáme třeba akci „Pojďme tvořit na hřiště“, na níž představují neziskové organizace svůj program, svoji nabídku aktivit. Nejde ale o to přijít a někam se postavit. Je zapotřebí zajistit hudbu, stánky a další a další věci. Dneska už při vyhlášení akce nemusíme neziskovky ani oslovovat, hlásí se samy – a akce tak vlastně proběhne v rámci celého Dobříšska. Radnice k ní dá impuls, a kolikrát už ani ne tak radnice jako samotní představitelé neziskových organizací... Jiný příklad: Mateřské centrum uspořádá vánoční jarmark a výtěžek předá do Borotic, kde působí občanské sdružení Stéblo, které se stará o osoby se zdravotním postižením. Nebo jsme pořádali večer irské hudby a výtěžek z něj šel do azylového domu v Mokrovratech nedaleko Dobříše. V naší sportovní hale jsme připravili Den Afriky v Dobříši a výtěžek byl určen na podporu výstavby školy ve Středoafrické republice. Výborně se nám přitom spolupracovalo s farností, jak katolickou, tak evangelickou. Já jsem třeba s panem farářem ten večer moderoval; uspořádali jsme dražbu, hala byla narvaná a v ní skvělá atmosféra... Neziskové organizace tedy nejen že finanční prostředky získávají pro sebe, ale jsou schopny vytvořit akci na podporu dalších sdružení a spolků, které potřebují třeba něco dostavět, dofinancovat... A to je ona zpětná reakce: Když jsou si neziskovky „jisté“ podporou radnice a nemu-

sejí se obávat o to, co s nimi bude zítra, je pro ně sice pořád obtížné poskládat si potřebné finance, ale dokážou to – a ještě jsou schopny je poskytnout dalším.

Máte jakožto trojnásobný otec osobní zkušenost s činností dětských a mládežnických sdružení? Jsou nebo byly Vaše děti členem některého z nich?

Můj starší syn byl například členem skautského oddílu Zlatý list (stejnomený nástupnický tábornický oddíl náleží k ČTU, pozn.). Příležitostně s ním spolupracuje i teď, když už má svoji práci, svoji rodinu. Prostřední syn se zase hodně věnuje sportu, je činný v Sokole, a ten nejmladší zase organizuje různé turistické aktivity. Rodinné prostředí vytváří určité vzory a mí synové se podle nich také chovají.

Pokud byste měl ve vztahu k mimoškolní práci s mládeží formulovat nějaké obecnější doporučení kolegům a kolegyním, kteří třeba v komunální politice teprve začínají – jak by Vaše rada v tomto ohledu asi nejspíš zněla?

Jsou to dvě věci. Jednak si myslím, že musí být stanovena jasná pravidla pro fungování jednotlivých organizací, pravidla na jejich podporu. Největší chy-

bou, která by se třeba mohla stát, by bylo to, kdyby některý z podporovaných oddílů nebo spolků měl pocit, že někoho protěžujeme. Takže když jsem nastoupil v roce 2006 na radnici, vytvořili jsme „Fond sportu, kultury a volného času“ s jasně danými pravidly. Neziskové organizace přesně vědí, co musí předložit a z jakého balíku se budou žádané peníze rozdělovat. Zasedne nezávislá komise, která doporučí radě určité rozvrstvení těchto peněz; každý žadatel pak dostane jasné vyrozumění, proč, jak a kolik. Zmíněný fond zároveň představuje nabídku i pro podnikatele. Pokud vloží do fondu peníze, mají jistotu, že jsou pod kontrolou, a vědí, k čemu jsou určeny. Spolky si pak o ně mohou do fondu zažádat a jejich zástupci nemusejí obcházet tisíce dveří. Jde zkrátka o to zachovat princip vzájemné solidarity, jít do jasných pravidel a nedělat nějaké kličky a výjimky. Navíc se snažit dát lidem příležitost, vytvořit pro ně zázemí, v němž mohou dále stavět. Důležité je neříkat, že to nejde či to není možné, ale snažit se hledat alternativy a být vůči aktivním lidem otevřený a vážit si jejich úsilí.

*Za rozhovor poděkoval Jiří Majer
foto autor*

Vybírat kandidáty na CENU PŘÍSTAV začněte už dnes

Má vaše sdružení to štěstí, že místní nebo regionální zastupitelé podporují vaši činnost? **Navrhňte je na udělení Ceny Přístav** – ocenění zástupců veřejné správy na místní a regionální úrovni za významnou podporu mimoškolní činnosti a přispění k jejímu rozvoji.

Navrhovat kandidáty mohou občanská sdružení dětí a mládeže, domy dětí a mládeže (střediska volného času) písemně každoročně **do 15. dubna**.

Přesné podmínky, co všechno má nominace obsahovat, najdete na **www.crdm.cz/pristav**

Sdružení dětí a mládeže pracují v různorodých podmínkách jednotlivých obcí či měst, k jejichž rozvoji také řadou svých aktivit a projektů přispívají. Tím, že vedou děti a mladé lidi k aktivní účasti na životě obce, mají kladný vliv na rozvoj občanské společnosti. To vše si moderní komunální politik uvědomuje a podporuje aktivity dětí a mladých lidí i dobrovolníků s nimi pracujících. Smyslem Ceny „Přístav“ je tedy vyzvednout dobré zkušenosti z obecní politiky a ocenit její konkrétní představitele, kteří mohou být příkladem všem ostatním.

Aktivita je pro děti alternativou, šancí a nadějí

Cena Přístav, kterou uděluje jednou do roka Česká rada dětí a mládeže, je oceněním pro zástupce státní správy a samosprávy, kteří podporují sdružení dětí a mládeže...

Mezi oceněnými byl letos i ing. Jiří Klepsa, který je starostou města Jaroměře již od roku 2005. Pana starostu nominovala sdružení Pionýr – PS Za Vodou, Český svaz ochránců přírody Pušticí a Dům dětí a mládeže Klíč. V návrhu na ocenění se m.j. píše, že důvodem je především jeho „lidský přístup k občanským sdružením a NNO“. Dětská sdružení města dlouhodobě podporuje například pronájmem prostor za minimální nájemné a zajištěním finančních prostředků na činnost. Pan starosta se také často sám účastní různých volnočasových aktivit sdružení dětí a mládeže ve městě a veřejně jim vyjadřuje podporu. Navrhovatelé říkají na závěr: „Je to člověk na svém místě, kterého nám ostatní města v kraji mohou závidět.“

Odkud pramení Vaše přízeň dětským organizacím? Chodil jste v dětství do nějaké? Jak jste prožil vlastní dětství?

Stabilně jsem do žádné dětské organizace nechočil. Své mládí asi od 11 let jsem ale trávil četbou knih Jaroslava Foglara. Tehdy takové knihy byly nedostatečné, na trhu nepřístupné. Jsem rád, že díky rodičům a kamarádům jsem kromě jedné či dvou přečetl všechny. Později v roce 1985 jsem se dostal v Praze na koncert Wabiho Daňka, kde proběhlo utajené setkání s panem Jaroslavem Foglarem. To byl pro mne neopakovatelný zážitek. Právě osobnost Jaroslava Foglara a především hlavní hrdinové z jeho děl udělali a stále dělají pro mládež ohromně moc. Sám na sobě cítím tento vliv dodnes. Když jsem vyrůstal, trávil jsem dětství v partě kluků. Byl jsem z nich nejmladší. Mám fantastické rodiče, měl jsem výjimečnou babičku. Dědu si bohužel nepamatuji. Prostě nenahraditelné zázemí, které bych přál každému. Byla to zcela jistě přenášedlná kapitola mého života, která spoluvytvářela mé dnešní názory a postoje.

Jak se díváte na činnost sdružení dětí a mládeže dnes – jako starosta?

Podpora jakékoliv aktivity mládeže je jednou

z nejdůležitějších věcí v životě, ať jsou to ochránci přírody, táborníci, sportovci, kulturně zaměřená sdružení a další... Dnešní realitou je stále silnější a jednodušší dostupnost lehkých i tvrdých drog. To je konkrétní obrovská hrozba, která se může dotýkat každého z nás. Jakákoliv aktivita pro děti a mladé lidi je alternativou, šancí a nadějí, jak je uchránit, dostat ze spárů té hrůzy, o které nemají vůbec ponětí.

Co pro Vás znamená udělení Ceny Přístav?

Děkuji všem, kteří mne navrhli na udělení této ceny. Jasně to ale vnímám ne jako ocenění mé osoby, nýbrž jako ocenění všech, kterým v našem městě není lhostejný volný čas dětí a mládeže.

Můžete, prosím, krátce představit nejzajímavější, případně nejnáročnější projekt pro děti a mladé lidi, který jste realizoval, podpořil jakožto starosta?

Vedle projektu na modernizaci výuky, kde hlavním motorem a mozkiem celé akce byl ředitel jedné z našich základních škol, rekonstrukce a zateplení některých předškolních a školních zařízení, podpory sportovních a zájmových sdružení, mám asi nejlepší pocit z kompletní rekonstrukce atletického stadionu, která proběhla po více než 50 letech a výstavby nové sportovní haly. Všechny tyto a další projekty byly realizovány díky velkým dotacím z EU.

Chcete něco dodat na závěr?

Ocenění je příjemné. Je to ale to poslední, proč by měl člověk něco dělat nebo začít dělat pro děti. Nedohlédnutelný zástup spíše neznámých organizátorů a pomocníků, to je ta skupina nadšenců, kterým patří naše jasné a srozumitelné poděkování.

ptala se Michala K. Rocmanová
foto Jiří Majer

„Jiné odpoledne“ nabízí všem stejné šance

Kdo z vás se už v životě potkal s člověkem s handicapem a mohl s ním zažít „jiné odpoledne“?

Název programu Jiné odpoledne je vlastně metaforou pro integraci dětí do zájmových kroužků. Přes- to, že jsou děti ve městech zvyklé trávit svá odpoledne v zájmových kroužcích, jsou i takové děti, pro které to bez pomoci běžné není.

Děti s mentálním postižením a autismem mají ztížený životní start. Jednou z oblastí, kde se neobejdou bez pomoci, je především kontakt s vrstevníky bez postižení.

Handicapované děti nestačí měřítkům běžného vývoje, nemůžeme je proto srovnávat s vrstevníky. Jejich výrobky často nejsou tak pěkné, protože nemají rozvinutou jemnou motoriku. Nepochopí složitější pravidla hry, protože mají omezenou mentální úroveň. Někdy mluví jen v jednoduchých větách nebo nemluví vůbec. I přes to mohou tyto děti v zájmovém kroužku rozvíjet vnímání, paměť, představivost, fantazii, myšlení a řeč, mít radost ze hry, učit se nové věci, komunikovat s ostatními, i když někdy jen v podobě pozdravu nebo nesmělé otázky.

Před 12 lety napadla Vladimíra Lechnýře a jeho ženu Denisu myšlenka založit občanské sdružení pro pomoc v integraci lidem s mentálním postižením. Sdružení nazvali apelující otázkou „Máme otevřeno?“. První program, který začal ve sdružení fungovat, byl zaměřen na integraci dětí a dostal

název Jiné odpoledne. Od té doby se podařilo zapojit do zájmových kroužků s podporou asistentů celkem 86 dětí, některé na rok, jiné i na šest let.

Od roku 2007 se Jiné odpoledne stalo registrovanou sociální službou. Program je určen dětem od pěti do osmnácti let. Kapacita je 25 dětí ročně. Koordinátor programu vybírá asistenty starší 18 let (většinou studenty s praxí u dětí), kteří projdou speciálním školením. Asistence obnáší doprovod dítěte a podporu v kroužku.

Většinou se na místa asistentů hlásí ženy, ale zapojení bývají i 2 – 3 asistenti ročně. Každému dítěti je vypracován individuální plán, který přesně popisuje jeho handicap, limity při práci a komunikaci, co má dítě rádo, co mu vadí a cíle pro jeho rozvoj.

Plán je „manuálem“ pro asistenta, ale může stejně tak pomoci i vedoucímu kroužku.

Děti navštěvují kroužky podle svého zájmu a schopností. Největší zájem mají o výtvarné kroužky, keramiku a cvičení v Sokole. Dále chodí děti do plaveckých kurzů, chovatelských a tanečních kroužků, raritou je orientační běh.

Zapojení do skautského nebo turistického oddílu je vhodné především pro dítě s Aspergerovým syndromem, druhem autismu bez mentálního postižení.

Ocenění si zaslouží nejen asistenti, ale také vedoucí zájmových

kroužků, cvičitelé a trenéři. Bez jejich vstřícného přístupu k dítěti s handicapem by Jiné odpoledne nemohlo existovat. Právě vedoucí kroužku má možnost pracovat s dětmi tak, aby jim ukázal přínosy integrace a podpořil je v pochopení dítěte s handicapem, v pomoci a ve spolupráci.

Pokud se setkáte s dítětem s mentálním postižením nebo autismem v zájmovém kroužku, dejte mu, prosím, šanci zažít stejné odpoledne jako ostatním dětem. Uvidíte, že to ocení a odmění vás svou upřímnou radostí.

Kateřina Herciková
koordinátorka programu
Jiné odpoledne
foto archiv autorky

19. ročník Sportovně-turistické olympiády

O víkendu 25. a 26. září 2010 se ve Staré Bělé v okolí chaty mysliveckého sdružení uskutečnil už 19. ročník republikové soutěže Sportovně-turistické olympiády, kterou pořádala Rada dětí a mládeže AVZO ČR (Asociace víceúčelových základních organizací technických sportů a činností České republiky). Po dva dny zněl okolím chaty dětský smích 84 účastníků ze Staré Bělé, Ostravy, Hodonína, Ždánice a Fulneku.

Na trasu závodu, kterou připravili rozhodčí ze Ždánic, se v sobotu během hezkého podzimního dne vydalo 43 dvoučlenných hliadek, které na 19 kontrolních stanovištích plnily úkoly vědomostní

(stopy zvířat, hvězdná obloha, rostliny, historie, BESIP, rozdělávání ohně aj.) a branné (střelba ze vzduchovky, hod granátem na cíl, střelba z luky, provazová lávka aj). Po vyhlášení výsledků v jednotlivých kategoriích, předání věcných cen, účastnických listů a výborné večeri, připravené o.p.s. Dakota, začala pro všechny účastníky večerní diskotéka.

Za chvíli byl prostor před myslivnou plný mladých tanečníků, na kterých by nikdo nepoznal, že mají v nohou velmi náročný závod. Jiná, menší skupinka trávila svůj večerní volný čas při ohni a kytarě. V neděli ráno se k nám už počasí otočilo zády, obloha se zatahla a drobné pršelo. Přesto jsme nedělní dopoledne strávili na výpravě ve druhohorách, lépe

řečeno v Dinoparku Orlová. Odpoledne se pak unavené, ale spokojené děti vydaly na cestu domů. Rada dětí a mládeže děkuje všem našim pořadatelům (dobrovolníkům) za aktivní přístup a pomoc při konání této náročné a zároveň krásné soutěže.

*Jaromír Remža, komise Rady dětí a mládeže AVZO
foto archiv autora*

10 let Rady dětí a mládeže Moravskoslezského kraje

Ve čtvrtek 21. 10. 2010 proběhlo přátelské posezení při pří-

ležitosti desátého výročí založení RADAMOKu. Sešli se zde všichni zástupci jednotlivých organizací, včetně bývalých předsedů. Po slavnostním zahájení a připitku se ujal slova čestný předseda Mojmir Nováček, který krátce shrnul desetiletou činnost RADAMOKu. Společně s bývalým předsedou Štefanem Grešem sfoukli svíčky na dortu. Poté bylo promítnuto DVD, které připomenulo veškeré události, které se během těchto deseti let odehrály.

Pro všechny hosty byl připraven raut a dobré pití. Každý také obdržel DVD, propagační hrníček s logem RADAMOKu a kalendář plánovaných akcí na rok 2011. Oslavovalo se do pozdních večerních hodin. Za 10 let úspěšné činnosti děkujeme MŠMT, Moravskoslezskému kraji, Statutárnímu městu Ostrava, Městskému obvodu Ostrava – Jih, České Radě dětí a mládeže, a dalším.

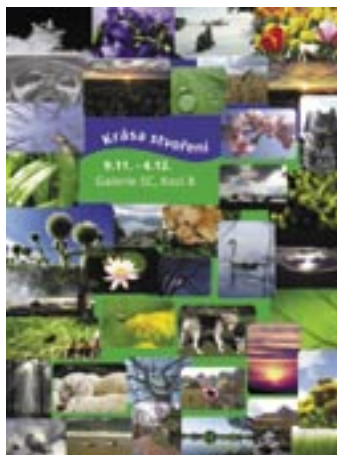
*Jan Dudek, předseda RADAMOKu
foto archiv autora*

Benefiční výstava fotografií podpoří dobrou věc

Občanské sdružení signály.cz pořádá benefiční výstavu nazvanou „Krása stvoření“, jejíž výtěžek bude použit na dobročinné účely.

Vystavena budou vítězná díla ze stejnojmenné fotografické a poetické soutěže, která probíhala v dubnu na komunitním webu signály.cz.

V průběhu celé výstavy, která potrvá od 9. listopadu do 4. prosince 2010 v prostorách Studentského centra v Kozi ulici 8 v Brně, bude probíhat sbírka, v níž se bude vybírat peněžní hotovost za konkrétním dobročinným účelem. Organizaci, osobu nebo projekt, který bude z výtěžku výstavy podpořen, mohl nominovat

zájemce prostřednictvím svého blogu na signály.cz.

V době uzávěrky časopisu Archa probíhalo mezi uživateli webu signály.cz hlasování o vítězném projektu.

Kromě příspěvku přímo na výstavě bude možné finančně podpořit vítěze i prostřednictvím dražby vystavených fotografií, která bude probíhat jak na místě, tak přes internet.

*Aneta Macanová,
šéfredaktorka křesťanského
komunitního webu pro mládež
signály.cz*

www.signaly.cz

Smích, pot a zkušenosti

„Že se tu s vámi tak zapotím, to jsem nečekala,“ říká udýchaně jedna z účastnic **první pražské Regionální vzájemné výměny zkušeností (RVVZ)**, když končí jeden z odpoledních programů. A opravdu, v komorním počtu hostů došlo při fyzických i společenských hrách na pot nejednou. Vedoucí a představitelé sdružení, pracujících s dětmi a mládeží, si měli v sobotu 16. října v prostorách sdružení Junák na Senovážném náměstí možnost vyzkoušet nové, netradiční metody při zvládnutí třeba nové skupiny dětí na táboře. Ale nešlo jen o hry, přednášky se věnovaly mnoha aspektům práce v neziskovkách.

„Snažím se vám předat zkušenosti, které jsem sama získala při vedení občas těžko zvládatelných dětí na našich táborech,“ zahajovala svoji interaktivní přednášku Jana Škodová. Pak se mnohdy dlouholetí vedoucí stali na chvíli

li právě táborovými dětmi a na vlastní kůži prožívali nové hry pro lepší sociální kooperaci právě vzniklé skupiny dětí. A brali všechno minimálně tak vážně jako děti na letním táboře: hádali se a naplno souperili.

ho chyběla možnost vzájemného předání svých zkušeností ostatním. „Proto se Rada dětí a mládeže hl. m. Prahy rozhodla letos pilotním ročníkem zahájit tradici každoroční pražské Regionální vzájemné výměny zkušeností,“ vysvětluje Martin Půlpán, předseda pražské Rady. Každoročně by se tak vedoucí měli na jeden

V Praze je na malé ploše velké množství různých klubů, kroužků, domů dětí a mládeže – pro všechny, kteří v těchto organizacích pracují s dětmi, dlou-

den potkávat a vždy se něčemu přiučit. „Už ten letošní první ročník byl programově velmi bohatý,“ pokračuje Půlpán, „měli jsme tu neobvyklé pohybové aktivity pro dětské kolektivy, psychologické hry, minikurz první pomoci pro vedoucí, ale taky přednášku o využití zkušeností z práce s dětmi v profesním životě.“ Právě o tu byl mezi účastníky velký zájem.

Dvacítka vedoucích však trávila celou sobotu na Senovážném náměstí nejenom vlastní aktivitou či sezením na přednáškách. Prostor tu byl i pro neformální a přátelská setkání v improvizované čajovně. Tady se řešily každodenní starosti těch, kteří se starají o chod neziskovek pro děti. A taky, jak se jim na první pražské RVVZ líbilo, co jim chybělo a jestli má takováto akce v pražském prostředí smysl. Závěr z těchto diskusí byl jednoznačný – o pražskou variantu pravidelného setkávání vedoucích zájem je. Rada dětí a mládeže hl. m. Prahy se proto příští rok bude těšit i na Vás!

David Kabele
Dětská tisková agentura
foto Lída Sobková

Z nevýhody výhoda – nevšední seminář pro oddílové vedoucí

O víkendu 5. – 7. 11. 2010 proběhl v Praze jedinečný seminář pro vedoucí dětských oddílů. Jeho účastníci se seznámili s různými typy možného znevýhodnění dětí a prakticky si vyzkoušeli, jak s nimi pracovat. V rámci akce si zkusili jízdu na invalidním vozíku a prostřednictvím různých her a interaktivních programů se užívali do role znevýhodněných. „Seminář si klade za cíl seznámit účastníky s různými druhy znevýhodnění, která mohou mít děti přicházející do skautských oddílů. Zároveň je pro zúčastněné příležitostí zjistit, jak je možné s těmito dětmi pracovat, aby se v oddíle cítili dobře.“

Jan Žáček, Junák – svaz skautů a skautek ČR

Podzimní víkendovka holešovských pionýrů

Tradiční podzimní víkendovku pořádala pionýrská skupina M. Očadlíka 15. – 17. října. Pionýři a jejich kamarádi se tentokrát vypravili nedaleko Holešova. Naším cílem se stala základna TOM v Ochozech.

Expedice Bílavsko 2010 začala na autobusovém nádraží v Holešově. Účastníci výpravy se poznali podle vlastnoručně vyrobených ozdob z přírodního materiálu (ořechy, šípky, hříby, kaštiny). Po krátké cestě autobusem se děti rozdělily do tří družin. Vedoucí družin potom obdrželi mapky a obálky s dalšími úkoly.

Pionýr – členové PS M. Očadlíka, Holešov

Krabička poslední záchrany oslavila 75 let – Vyfoť svoji KáPéZetku

Na letošní rok připadá 75 let od prvního zveřejnění popisu Krabičky poslední záchrany Jaroslavem Foglarem, a to v Malém hlasateli 12. října 1935.

Foglarovský magazín Bohoušek se u příležitosti tohoto výročí rozhodl vyhlásit akci Vyfoť svoji KáPéZetku. Fotografie vaší KPZ

zašlete na e-mailovou adresu info(at)bohousek.cz a Bohousek.cz ji zveřejní v minigalerii KáPéZetku. Na vaše snímky čeká do 31. 12. 2010. Do e-mailu nezapomeňte uvést jméno nebo přezdívku a rok vzniku vaší Krabičky poslední záchrany.

–mkr– a Bohousek.cz

adam.cz

Bio, nebí s Tamjdemem

Na sklonku září se 15 dobrovolníků projektu Tamjdem vypravilo do Českých Kopist, aby tam vypomohli na dožínkovém díkuvzdání. V komunitním domě sdružení Camphill, které slavnostní ukončení léta spojené s biojarmarkem organizuje, Tamjdem pomáhal již potřeť.

Chladné počasí nikoho nerozházelo a v sobotu po poledni se sjelo více než třicet návštěvníků, aby si prohlédli výrobky chráněných dílen, koupili něco kvalitní zeleniny a připojili se k průvodu přes vesnici.

Štěpán Zelinger, Duha – Tamjdem

Společný turistický víkend se sousedy ze Žitavy

Během prvního říjnového víkendu se tomíci z českolipských oddílů CHIPPEWA a DAKOTI setkali v areálu sloupského Herberku, horní chalupy a zejména na víceúčelové ploše s žitavskými sousedy z volnočasového klubu Domino. Po krátkých seznamovacích aktivitách jsme rozehráli nemalé množství pohybových aktivit, během kterých se ozývaly německo-české výkřiky radosti i zklamání, nadšení i únavy.

Zdeněk Šmída, A-TOM

